

Godišnja pretplata Din 30.—
za inozemstvo dvostruko.

Adresa Uredništva i
Uprave: Šibenik, p. p. 17.

Katolik* Izlazi svaki tjedan.

KATOLIK

Vlasnik i odgovorni urednik:
Sveć. Joso Felicinović,
Šibenik ulica sv. Marlina

Štampa: Pučka Tiskara
(Braća Matačić pk. Petra)
Predstavnik Vjek. Matačić.

Oglasi po naročitoj tarifi.

Novo podjeljenje dalmatinske crkvene pokrajine

Crkva katolička je konzervativna ustanova, jer ljudi i događaji u povijesti, pa čak i narodi kadkada prolaze, dok Crkva ostaje. — Velike promjene granica biskupija su zato rijetke, i to samo se vrši ili radi novih potreba istih ili radi političkih novih granica.

Iza pol vijeka oštre borbe Italija se pomirila s Crkvom, te ima konkordat sa sv. Stolicom.

Kod nas do konkordata nije došlo, i to pitanje već dugo stoji na mrtvoj točki. Ovih dana, Sv. Stolica na temelju § 16 konkordata sa kraljevinom Italijom, riješila je crkveno-političko pitanje Zadra i granice te biskupije isto kao što su već Poljska i Rumunjska riješile granice biskupija konkordatom, a Čehoslovačka iza *modus vivendi*.

Dalmatinski biskupi nijesu više sufragani zadarskog, jer od sada ovaj prestaje biti metropolita Dalmacije. Budući da mi nemamo konkordata, i neimajući dakle crkveno-pravno podlogu, Sv. Stolica stavila je sve dalmatinske biskupe pod svoju direktnu vlast, ostavljajući definitivno rješenje crkveno-političkog pitanja u Dalmaciji kad budemo imali konkordat.

Sv. Stolica očekujući, da se urede kod nas odnošaji s katol. Crkvom, nije dala ime jugoslavenskom dijelu bivše zadarske nadbiskupije, koji do nove odredbe ostaje pod upravu šibenskog biskupa. Tako, radi pomanjkanja konkordata, naš dio bivše zadarske nadbiskupije za sada ostaje *anoniman dio* šibenske apostolske administracije. Želja je pak vjernika i svećenstva ovog dijela, da na uspomenu naše slavne crkveno-hrvatske povijesti, ovaj dio nazivlje se *ninsko-biogradska biskupija*.

Želeći da se kod nas što prije riješi ovo krupno i bitno pitanje, kao što su vjersko-crkveni odnošaji polovice podanika Jugoslavije konkordatom sa sv. Stolicom, donasamo u kratko

bulu sv. Oca o novom podjeljenju dalmatinske crkvene pokrajine.

NOVA ZADARSKA NADBISKUPIJA

Sv. Otac Pijo XI., bulom od 1 augustu 1932., preuređuje zadarsku nadbiskupiju definitivno, obzirom na nove prilike i granice iza svjetskog rata. Sv. Otac stvara novu zadarsku nadbiskupiju i njoj opredjeljuje Cres, Lošinj i još neke otočice koji su pripadali krčkoj biskupiji i koji su iza rata dodijeljeni Italiji isto kao što i Lastovo koji je pripadao dubrovačkoj biskupiji. Iza rata zadarski ordinarijat je upravljao s ovim otocima koji su sada postali sastavan dio nove zadarske nadbiskupije. Kaptol pak sadržava sve svoje časti i prava kao i prije.

UKINUĆE ZADARSKOG METROPOLIJE

Zadarski nadbiskup nije više metropolit Dalmacije pa zato svi biskupi sufragani nijesu više njemu podložni. Od sada su biskupije kotorska, hvarska, dubrovačka, šibenska, splitsko-makarska direktno podložene sv. Ocu i sv. Apostolskoj Stolicu i nemaju više nikakva odnošaja sa zadarskim nadbiskupom.

Onaj dio bivše zadarske nadbiskupije koji je pripao Jugoslaviji i koji je bio do sada pod apostolskom administracijom šibenskog biskupa, od sada se definitivno ocjepljuje od zadarske nadbiskupije bilo u duhovnim bilo u materijalnim stvarima. Ovaj dio se predaje šibenskom biskupu da upravlja njime sa svim pravima koja pripadaju dijecezanskom biskupu, dok sv. Stolica ne bude u ovom pitanju drugačije odredila.

Prema političkim granicama, podjeluju se i sva crkvena dobra. Ona što su ostala u granicama Italije dodjeluju se zadarskoj nadbiskupiji, a s onima što su ostala pod Jugoslaviju, do nove naredbe sv. Stolice, upravljati će šibenski biskup.

Tako eto zadarska biskupija, osnovana god. 341., a podignuta na nadbiskupiju god. 1154., i koja je povećala svoj teritorij na kopno pripojenjem biogradske biskupije god. 1125. i ninske god. 1828., sada se vraća na kopnu svojim starim granicama. Sinovi stare ninsko-biogradske biskupije upiru opet danas oči u Vatikan, te imaju čvrstu vjeru da će opet, zaslugom sv. Stolice, uskrsnuti ninska biskupija, (stara kao i solinska), koja ima za osnivača sv. Anselma, jednoga od 72-ogice učenika Spasiteljevih i koja je bila osnovana okolo god. 40. poslije Krista, dok u prošlom vijeku nije bila pripojena zadarskoj. Da će uskrsnuti u istom jedinstvu i slavna biogradska biskupija, osnovana god. 1059. koja, i ako je bila kratkog vijeka, mnogo je značila — kao što inače i ninska — u našoj hrvatskoj narodnoj povijesti. Mi, sinovi bivše zadarske nadbiskupije nadamo se da ćemo vidjeti uskrsnuće narodne hrvatske biskupije ninsko-biogradske i to pod upravom zaslužnog današnjeg preuzv. apostolskog upravitelja biskupa dra Jeronima Milete, koji se je toliko lično zauzeo, da ovaj dio bivše zadarske nadbiskupije bude dalje ušćuvan kao posebno tijelo u crkvenoj upravi, nadom u bulju budućnost. *Joje*

Vjera koja uči oprostjenje mora biti prava!

Kineški-general Tsiang obratio se je na katolicizam. Znaete zašto? Jednostavni razlog svog obraćenja sam nam on pripovijeda: Pošao sam s mojim vojnicima da zauzmem misijsku postaju. Tu sam prisustvovao jednom prizoru koji me se je duboko dirnuo. Dok su moji vojnici plijenili i pustošili, kršćani su s najvećim mirom sve to dozvoljavali. U svojoj vojničkoj prostoti nastojali su sa svakim načinom da ponize i prezru dobre kršćane. Kršćani sve im oprostije.

Vidjevši sve ovo nijesam se mogao suprotiviti istini i dadoh se odmah krstiti. Oh, da bi ga i drugi slijedili.

O kako su teška i žalosna vremena!

Imate potpuno pravo da kažete da je sadašnje doba teško pa ako ga isporodimo i sa pravim danima poslije rata. Zaista je tako. Pa se vidi u svemu a osobito u ekonomskom pogledu.

Ali, recite mi, ako su žalosna vremena, zar se ne bi mogla barem nešto poboljšati ili ublažiti? Pitaćete kako? Evo odgovor: Muškarci, odrecite se dnevno jedne cigarete, jedne čašice vina. Žene pak nek malo više štede ne trošeći u skupocijena i suvišna odjela. A Vi mladići i djevojčice, prištedite koju paru odricajući se suvišnih željica i stvarčica!

Dobrotvorna smrt?

U nekom inozemnom liječničkom udruženju, žalibože jednog nešto kulturnijeg naroda, prevladava shvaćanje, po kojem se shvaćanju može pospješiti smrt jednoj osobi, ako je ova od sada unaprijed fizički bezkorisna sebi i ljudskoj zajednici i ako je zaražena neizlječivom bolešću...!

Naša je međutim dužnost da i ovom prilikom naglasimo onu jasnu točku kršćanske nauke da: nikako nije dozvoljeno zadati smrt ni sebi ni drugomu.

Ako se krše dvije Božje zapovijedi: peta i sedma, oduzmi se Bogu ono što On hoće da bude (živi) na svijetu,

Očinstvo

d) *Bdijte nad njima.* Čuvajte ih od zlih drugova, od sumnjivih drugarica, od pogibeljnih razgovora. Nadzirajte ih kakvim predstavama prisustvuju bilo u kino bilo u kazalištu; osobito pak nadzirajte brižno njihovu lekturu bilo to knjige ili novine jer ima u našem narodu mnogo štetnih lektura koje djeluje kao kuga i uzbuđuje sadržajem i pojedinostima najniže strasti. Budite strogi u zabrani posjećivanja mješovitih kupališta, a nedopuštajte u modi sve pretjerane golotinje. Danas javni plesovi su takovi, da tko želi očuvati svoju djecu čistu ne može ih pustiti u tim dvoranama. Da bi tko na ulici htio da zagri vašu kćer, vi bi ste gurnuli uvrijeđeni bezobraznika. A zašto puštate da je nepristojno zagri — grešnom požudom — u plesnoj dvorani gdje glazba, polusvijetlo i strahovita golotinja sve draži na putenost.

budući On jedini ima pravo nad životom i smrću.

Ova nova teorija nije ništa drugo nego leglo egoizma i dosta raširenog i prakticiranog Epikeizma. Siromahe i bolesnike smo dužni tješiti i ljubezno ih pomagati. U tomu leži sva vrijednost boli i kušnja strpljivo podnesenih za ljubav Gospodinu, da možemo i u tom imati dijela u zasluživanju Raja!

IV. kongres slavenskih katoličkih akademičara i seniora

Od 2. do 5. rujna o. g. održao se je u Zagrebu pod protektoratom hrvatskog metropolite Nj. Preuzv. dra Antuna Bauera, IV. Kongres Slavenskih Katoličkih Akademičara i Seniora.

IV. Kongres Slavenskih Katoličkih Akademičara i Seniora imao je za cilj da još dublje zaore u polje velikih socijalnih i kulturnih problema, koji pokreću čitavim savremenim društvom, a napose slavenskim narodima.

U vrijeme, kad se ruše temelji duhovne kulture na kojima je sagrađena prošlost kršćanske Evrope, kad se bezobzirni ateistički materijalizam sustavno propagira iz najveće slavenske države, kad se protiv kršćanskim shvaćanjem prožetog nacionalizma izdiže bezdomovski internacionalizam i prevlast pojedinih klasa, rasa i naroda nad drugima, sastali su se predstavnici slavenskih katoličkih Akademičara i Seniora, da si bratski pruže ruke na djelu građenja novoga društvenoga reda i osnovanog na načelu kršćanske pravde i ljubavi.

Mnogo zla je u svijetu. Treba da se mladež ne iznenadi kad vidi tu pokvarenost, ali u svemu držite se zlatne sredine.

e) Bavite se dalje odgojem svoje djece pa i kad odrastu, govorite im o njihovim dužnostima o njihovoj budućoj obitelji. Ako se pak kane zaručiti, ispitajte, kakva je djevojka koju kane vjenčati, ispitajte ponašanje te djevojke, značaj, vjerski odgoj, zdravlje njezino i njezinih roditelja jer je sve to veoma važno za njihovu buduću sreću. Budite savjetnici i prijatelji svoje djece u izboru zvanja, pokazite svoje iskustvo života u tim pitanjima, lijepu i lošu stranu, koju ima svaki stalež. Nemojte se protiviti, kad ki željeli da se sklone u sjemenište ili u samostanu. Ako je pravo zvanje, to je blagoslov za roditelje, a možda nitko nije sretniji u svom staležu, koliko dobar svećenik u svome — župnik — pastir i otac svoga stada — ili djevica koja

Vatikanska država u misli jednog Protestanta

„Vatikanska država je tako malena — tvrdi dr James Brown Scott, predsjednik American Society of International Law — da se ona potpuno gubi na jednoj općoj geografskoj karti.

„Premda sam ja protestanski Prezbiterijanac — nastavlja dr Brown Scott — ja ipak gledam na Vatikansku državu, koja je jedva toliko prostrana da može obujmiti papinski prijesto, kao na neko biće i na neku moć, koja će u buduću biti kadra da joj se iskazuju časti i usluge još veće od onih što su joj iskazivane preko papinstva u prošlim vremenima. Ona nema ni vojske ni mornarice niti ikakav materijalni oslon. Ona ima svijest i zakon koji se bazira na moralu i duhovnosti“.

Katolici, širite „KATOLIK“

PRVA DALMATINSKA TVORNICA CRKVENIH VOŠTANIH SVIJEĆA NA PARU

LJUBO MANOJLOVIĆ - ŠIBENIK

Izrađujem crkvene voštane svijeće svake veličine.

Specijalna izradba svijeća sa nakitima iz najbolje vrsti „našarina“.

je dala samu sebe i svoje srce Isusu... ali i koliko prokletstvo, ako ih se na taj stalež žrtve i požrtvovnosti sili, gledajući neke tobože materijalne koristi i udoban život za stare dane.

Plod ne pada daleko od stabla. Kakav otac takav sin, kakva majka takva kći. Ako nam danas nedostaje brojnih i pravih katol. muževa zračajeva, isto kao što i velikih majki, to je zato jer je kršćanstvo izčezlo iz srдца mnogih otaca i mnogih majki. Bez vjere je svaki odgoj nemoguć, jer je strah Božji počelo mudrosti, a nikada građnja na pjesku je jaka. Iskustvo laičkih škola i odgoje u mnogim državama a osobito u Rusiji, sa svojom propalom mladošću to potvrđuje.

Na Vama dragi katol. muževi leži bolja budućnost našega hrv. naroda jer to stoji u odgoju čestitih sinova — pravih kršćana katolika i dobrih građana. (Svršetak)

Iz katoličkoga Šibenika

SMRT ZASLUŠNA SVEĆENIKA. Na 30 VIII umro je u Kninskom samostanu poslije duge i teške bolesti franjevac *O. Frano Mišica* u 60 godini života. Pokojnik je cijeli svoj život proveo služeći po zagorskim župama šibenske biskupije. Bio je orijaš tijelom, a meka srca kao malo dijete, revan u svojoj svećeničkoj službi, osobito milosrdan prema sirotinji. Na 31 VIII ispratiše ga na vječni počinak 25 braće svećenika i veliki broj Kninskog građanstva u inopozantnom sprovodu. Oprosnu slovo držao je O. Stanko Dr. Petrov, duhovnik Franjevačkog Sjemeništa u Sinju. Počivao u miru!

KRIŽARSKI ĐACKI TEČAJ. Ovih dana Đaci-križari drže svoj tečaj. Na tom tečaju imaju razna predavanja. Dr Protulipac držao je predavanje o savremenoj krizi današnjeg modernog čovjeka. Drugi predavači su držali ili će držati: Križarski pokret i đak; socijalni uzgoj kat. đaka; naše naziranje na svijet; študij u školi i izvan škole; o lektiri; duhovni život kat. đaka; kat. riješenje socijalnog pitanja; uzgoj karaktera; čistoća duše i tijela itd. Ovom prigodom preporučamo roditeljima da upišu svoju djecu u ovu katoličku elitnu organizaciju a na osobiti način preporučamo đacima viših razreda da se upišu, jer će im to biti od velike koristi. Organizacija je dozvoljena te svaki đak može slobodno da pristupi.

MALA GOSPA U VAROŠU. I ove godine proslavljena je u Varošu svetkovina Male Gospe svečanim načinom. U oči blagdane raznoliki vatromet izmamio je na poljanu i šematorije more naroda. Na dan svetkovine ranim jutrom uz asistencu, pjevao je župsku svetu misu Varoški dekan-župnik o. Pavao Silov. Crkva je bila puna naroda kao šipak zroja. Hljade vjernika pristupilo je stolu Gospodnjem. U 10 sati slavljenije zvana, pucanje topova navjestilo je dolazak preuzv. g. biskupa dra fra Jerolima Milete, koji je pjevao pontifikalnu sv. Misu. Kruna ovoga blagdane bila je svečana procesija sa slikom majke Božje u pet sati popodne. Pred crkvom tisućam naroda progovorio je o. fra Joso Meštrović novi Varoški kapelan. Njegova vatrena riječ o Majki Mariji, ganula

je svačije srce. Preko blagoslova sa presvetim sakramentom kao što i preko pontifikalne sv. Mise pjevao je mješoviti zbor Varoške crkve pod ravnanjem gosp. A. Anića.

SVETKOVINA GOSPE OD MILOSTI. U nedjelju 18. ov. mj. svetkuje se u franjevačkoj crkvi sv. Lovre svetkovina „Gospe od Milosti“. Toga dana biće pjevanje lekcija u 5 s. ujutro. Poslije lekcija biće pjevana sv. Misa u 6 sati, zatim svako pol sata tiha sv. Misa a u 9 s. svečana sv. Misa. Poslije podne u 6 30 s. održaće svečanu propovjed u čast nebeske Kraljice o. Augustin dr Guberina. Poslije propovjedi slijedi blagoslov sa Presvetim i ljubljenje relikvija Bl. Dj. Marije. Preko svečane Mise pjevaće dvoglasnu misu od Jos. Greg. Zanglia, ženski pjevački zbor „Gospe od Milosti“ a poslije podne isti ali mješoviti.

Uprava Crkve SVEČANA DEVETNICA U CRKVI SV. FRANE. Za pripremu na blagdane sv. Terezije M. I. i serafskog ora sv. Frane Asiškoga, koji se blagdani svetkuju 3. i 4. listopada držaće se u crkvi sv. Frane svečana devetnica sa posebnim razmatranjima o životu njihovom pred izloženim Svetotajstvom, počamši od subote 24. rujna. Početak svake večeri u 7 sati.

POBOŽNOST MJESECA LISTOPADA. U subotu 1. listopada počinje svečana pobožnost mjeseca listopada po našim crkvama. Osobito na svečani način obavlja se ista pobožnost u crkvi sv. Dominika. — Svakoga jutra u 7 sati sv. Misa, poslije podne „Zdravo Mariju“, Ruzarij i svečani blagoslov. *Nedjeljom* pak uz Ruzarij i svečani blagoslov joj je i propovjed i to u 4 s. pop. Tko prisustvuje večernjoj listopadskoj pobožnosti, dobiva svaki put oprost od 7 god. i 7 četrdesetica; a tko barem 10 puta prisustvuje kroz mjesec istoj pobožnosti, ispoviden i pričešćen dobiva *polpuni oprost*.

IZ CRKVE SAMOSTANSKE SV. LOVRE. Svakoga utorka u 6 sati jutrom preko cijele godine obavlja se pobožnost sv. Ante. U šest sati izloži se na klanjanje Presv. Olt. Sakrament. U isto vrijeme čita se na Svečevu Oltaru sv. Misa uz pratnju harmonija i pjevanje nabožnih pjesama. Završava se udjeljenjem blagoslova sa Presvetim Svetotajstvom i zajedničkom pričesću štovateljca sv. Ante.

OTVOR SJEMENIŠTA. Utorak u večer 13 rujna, Preuzv. Biskup u kapeli Sjemeništa održao je prigodan govor đacima pri otvoru školske godine i uotio ih na vršenje svojih vjerskih i školskih dužnosti. Zatim je bio svečani saziv Duha Svetoga i blagoslov sa Presvetim. U biskup. đackom Sjemeništu ima ove godine 92 pitomca.

REDENJE. U nedjelju 4. rujna subdjakoni F. Kolednik i I. Trstenjak primili su sv. Red Djonata dok je fr. Gerard Barbir franjevac primio subdjakonat.

U FOND LISTA, darovali su: g. A. Zaninović 10 Din. da počaste uspomenu majke vlč. Gančevića u Jezerima. Da počaste uspomenu majke gosp. Jose Vođopije bankov. direktora, vlč. J. Felicinović Din 40; a vlč. F. Grandov Din 20. Za katol. štampu darovale su župa Soline Din 40.50, a Veli Rat Din 75.25. Uprava lista najljepše im zahvaljuje.

UTORSKA POBOŽNOST SV. ANTUNA PADOVANSKOGA u crkvi sv. Frane počinje svakog utorka u osam sati navečer.

Dobre knjige

DANICA ZA G. 1933. Izašao je i već se raspačaja najpopularniji i najjeftiniji hrvatski kalendar „Danica“ što ga već od g. 1869. bez prekida izdaje Jeronimsko književno društvo u Zagrebu, Trg kalja Tomislava 21. Cijena din 10.— (za članove din 7.—). Uz veće članke ima mnogo svaštica, pa gospodarskih pouka i prijeglada i slika o svjetskim događajima. Izcrpiv je prijegled sajmova, vrlo čitljiv i potpun kalendar u dvije boje s mjestom za bilježke. Naslovni list „Danice“ je reprodukcija u boji krasne slike sv. Jeronima od V. Kirina, koji je opremio i kalendar. Kalendar je ukrašen mnogim zanimivim i lijepim slikama.

Preporučamo!

NOBITE

CIPELE

Jer Vam neće biti nezahvalne.

Snižene cijene svim cipelama!
Naročito ženskim i dječjim!
ŠIBENIK SPLIT
Kralja Tomislava Marulićeva 7.

Naši dopisi

Preko.
Srebrna Misa veleučenog Don M. Garkovića.

Na Vel. Gospu veleuč. Don M. Garković slavio je svoju srebrnu sv. misu u svom rodnom mjestu u Velom Ratu.

Veleuč jubilarac htio je da sve prođe najskromnije, ali ljubav i zahvalnost veličana i prečana nije dozvolila.

Istog dana ranim parobrodom otputovalo je preko 150 prečana na čelu s vlč. župnikom Don M. Didovićem, gosp. M. Mašinom, Križarskim društvom, Križarskom glazbom, Pjevačkim društvom sv. Cecilije i Marijinim kćerima.

Izletnici izvanredno dečekani pošli su odmah do župskog stana da pozdrave i čestitaju svečaru. U ime svih pozdravio ga je vlč. Didović i u znak zahvalnosti i priznanja poklanja mu krasni srebrni križ.

Tada je tajnica „Marijinih kćeri“ pročitala čestitku. Na sve ovo svečar se je odužim govorom zahvalio. Nato je pjevački zbor otpjevao papinu himnu, a glazba otvirala jedan komad.

U 10 sati započela je sv. Misa. Preko sv. mise oslovio je jubilarca vlč M. Didović koji je majstorski spojio svečanost Marijinog uznesenja sa svečanšću ove srebrne mise. Popodne jubilarac je podijelio blagoslov s Presvetim. Iza toga su otpuivali

prečani uz sviranje glazbe kojoj je kao i pjevačkom zboru dirigirao profesor g. N. Jerolim. Nema sumnje da će ova svečanost donijeti veleučenom don Mati trajne utjebe, a obim župama obilatog ploda što neka Gospod nespori na sve veću svoju slavu!

Učesnik

MILAN RELJA
Trgovina željeza svakovrsnog alata i uljenih boja.
— — — SIBENIK — — —

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR

KUCA UJEM GOD 1861

ZDRAVSTENI GORKI LIKER SVJETSKOG GLASA

proizvađa
jedino
R. VLAHOV
SIBENIK

Dječje cipele visoke crne ili smeđe broj 18—27.

Din 55.-

Djevojačke cipele od crnog ili smeđeg boksa ili laka, praktične i od dobrog materijala, u kojima noga dobro sjedi broj 28—35.

Din 85.-

ukusne polucipele za djake, vrlo udobne i praktične, od crnog ili smeđeg boksa.

Din 165.-

VESELJE DJECE...
kad počinje škola, raduje roditelje,
To veselje isčezava, ako obuća tišti
i ranjava noge. Djeca trebaju dobru,
udobnu i trajnu cipelu.

PeKo

Visoke cipele za djevojčice i dječake, sa trajnim potplatima, od crne ili smeđe kože broj 26—30.

Din 85.-

broj 31—35.

Din 105.-

Športske cipele za djecu, od smeđeg boksa, sa ukrašenim jezikom br. 25—27.

Din 85.-

broj 28—30.

Din 95.-

broj 31—35.

Din 125.-

BOGATI IZBOR CIPELA ZA DAME I GOSPODU!

PRODAVAONE: Sibenik, Kralja Tomislava 18, Split Marulićeva 4 i u svim većim mjestima u državi.